

skulde blive, at Marinens Arbejdere efter i en Aarrække at have maattet bo i slette Boliger i Nyboder, nu skulde blive henviste til Boliger, der ere lige saa slette eller endnu værre.

Gennem næsten tre Aarhundreder har Marinens Personel haft Adgang til en billig Bolig i Nyboder. Nu at fratage det denne uden at give en anden i Erstatning, vilde være i høj Grad ubilligt.

Rigsdagen har tydeligt vist sin Interesse for Tilvejebringelsen af Arbejderboliger. Et Vidnesbyrd herom er bl. a. Folketingets Vedtagelse den 23. Marts 1900 af Forslag til Lov om Forandring i Loven af 26. Februar 1898, der ligesom Loven af 29. Marts 1887 har Ombygning af overbebyggede og usunde Bydele i Kjøbenhavn og Købstæderne samt Opførelse af Arbejderboliger til Formaal. Spørgsmaalet om Flytning af Nyboder har ogsaa, navnlig i de senere Aar, hyppigt været Genstand for Omtale i Rigsdagen, hvor man har fremhævet det ønskelige i, at der skaffes Boliger for Orlogsværftets Arbejdere i Nærheden af deres Arbejdssted.

(Jfr. Tillæg B. til Rigsdagstidenden, 48de ordentlige Samling 1895—96, Spalte 1671. Se endvidere Forhandlingerne i Folketinget, ordentlig Samling 1896—97, Spalte 3159, og 1897—98, Spalte 2392).

Det foreliggende Lovforslag er det samme, som blev forelagt i Folketinget i de to sidste Rigsdagssamlinger, men som her ikke blev behandlet til Ende.

Den Del af Nyboder, der tænkes afgiven, rummer 304 toetages Huse, der ere opførte i Slutningen af det 18de Aarhundrede. Af Husene ere dog 48 betydelig bedre end de øvrige, da de ere omdannede for de paa Finansloven i Aarene 1891—98 under § 26 opførte Beløb. — I den tilbageblivende sydlige Del findes syv nybyggede Husrækker, opførte mellem 1886 og 1894 for en Bekostning af 690,656 Kr. I disse og i de enkelte endnu tilbageværende ældre Bygninger, som, inklusive Hærens Boliger, behos af ca. 200 Familier, er det Mening at installere den Del af de nuværende Beboere i Nyboder, for hvilken det ikke har Betydning at være i umiddelbar Nærhed af Værftet.

De nye Boliger *) foreslaas, som nævnt,

opførte paa Arsenaløen. Den nordlige Del af Øen, hvor Kanonbaadsskurene og Petroleumslagrene findes, og den vestlige Del, hvor Fyrvæsenet, Artilleriet og Proviantmagasinet have deres Etablissementer, ville ved et Plankeværk blive adskilte fra den øvrige Del af Øen, saaledes at disse Dele blive inde paa Orlogsværftets Terrain. Adgangsvejen til Orlogsværftet samt Vagtbygningerne, Mønstringshuset, Maalehusene for Vand og Gas samt Jernporten flyttes vesterpaa, saaledes at Vejen ikke kommer til at gennemskære Søværnsboligerne, der paa denne Maade komme til at ligge umiddelbart ved Orlogsværftet, men dog uden for dette. Planen gaar endvidere ud paa at tilfylde den Kanal, der ligger Øst og Syd for Øen, da Vandet i Kanalen er meget stillestaende og derfor let forurenas og vanskelig kan renses. Samtidig opnaas at faa en landfast Forbindelse med Christianshavn, hvilket kan have Betydning i flere Henseender, bl. a. for bekvem Nedlægning af Vand-, Gas- og Spildewandsledningerne.

Paa den sydlige Del af Øen findes Laboratoriet, hvis Bygninger ligge i mindst 120 Alens Afstand fra de nærmeste nye Bygninger, og som vil blive omgivet af en solid træbeplantet Jordvold af ca. 20 Fods Højde paa de Steder, der vende mod disse. Dette maa betragtes som en fuldt betryggende Foranstaltning, da der altid arbejdes med saa smaa Beholdninger i Laboratoriet, at en Sprængning, dersom en saadan ved et Uheld skulde indtræffe, kun vil medføre lokal Skade.

Paa den Del af Øen, der bebygges, findes et lille Patronmagasin, som det bliver nødvendigt at nedrive. Bekostningen til Genopførelsen heraf er medtaget i Overslaget, men Pladsen er ikke endelig fastsat. Endvidere findes her nogle Transportbaadskure, som for Tiden benyttes til Oplag af forskelligt Gods. Disse maa nedrives, men ere ikke tænkte erstattede.

Ved de nyoprettede elektriske Sporvognslinier med Endepunkt tæt udenfor Værftet er der bekvem Forbindelse mellem dette og Byen; for imidlertid yderligere at lette denne Forbindelse vil der ved den nye Indgang til Værftet blive Anlægsplads for Færger. Endvidere har man noget sydligere tænkt anlagt et Torv, der vil være tilstrækkeligt stort til Holdeplads for Vogne. Ved Siden af Torvet vil der blive en ubebygget Plads, paa hvilken der ved privat Initiativ vil kunne opføres en Bygning med Butikker. Da alle Beboerne, hvad enten de skulle til Byen

*) Anm. Angaaende de nærmere Detailler ved disse henvises til Planerne i det i Finansaaret 1901—02 forelagte Lovforslag om Opførelse af Boliger for Søværnet paa Orlogsværftets Grund.